

Ювілеї

Роман ЯЦІВ

ВОЛОДИМИР ЛУЦІВ

(до 80-річчя від дня народження)

Roman YATSIV. Volodymyr Lutsiv (In His 80th Birthday).

Досвіди українського мистецтва у ХХ ст. доволі часто вироблялися синхронно до громадянсько-патріотичного самоусвідомлення особистості, що зазвичай спричиняло ефект сплаву національної ідентичності митця та програмування певних професійних задач. Велике число таких прикладів (найбільш репрезентативними можуть бути імена Івана Труша, Василя Кричевського, Олени Кульчицької, Георгія Нарбута, Олександра Кошиця, Леся Курбаса, Михайла Бойчука, Павла Ковжуна, Василя Авраменка, Євгена Маланюка, Олександра Довженка, Святослава Гординського та деяких інших видатних постатей української естетичної та духовної культури) виявляє одну зі специфічних рис українського культурної дійсності. У другій пол. ХХ ст. обставини для формування такого типу особистості були не менш складними, як у попередні історичні періоди. Давався взнаки драматичний розлам цілісного організму української культури, свідоме нищення московським тоталітарним режимом в Україні діячів мистецтва та їх творів. Культурне підпорядкування Москві в умовах УРСР, з одного боку, та природна асиміляція української культури щодо інших в умовах діаспори послаблювали сам ландшафт

і тотожність національної традиції в різних галузях культури і мистецтва.

Успішно прогресуючий в галузі музичного мистецтва, наснажений співом і бандурою Володимир Луців ще наприкінці 1950-их рр. мав нагоду здобути кар'єру у "вільному світі" як італійський чи англійський музикант. Для цього треба було дистанціюватися від власних ментальних рис і питомої української чуттєвості, що для багатьох артистів не є складно. Але та ж елітарна музика, як і його серце, промовляли одне: він є українцем,

і жодна блискуча кар'єра не варта національного самообману. Більше того, в інтонаціях виконання пісень щораз сильніше проявлявся компонент замріяності і туги української народної пісні, цього вищого ідентифікату душі Українця. Перевидані вже у нових технологіях записи пісень у

виконанні маестро Луціва розкривають глибину взаємопроникнення етнонаціонального мелосу та класичних форм світової музики через ствердження емоційності самого співака.

Розв'язуючи цю вкрай складну професійну задачу на взірць О.Кошиця чи О.Архипенка, Володимир Луців ще більше повертається до Українського Світу в досвідах культури і мистецтва, жертвовно себе віддаючи громадським та культурно-організаційним справам. З їх числа важливо згадати працю в Союзі Українців Британії, газеті "Українська Думка", близькі творчі взаємини з художниками Робертом Лісовським, Галею Мазуренко, Ростиславом Глунком, Святославом Гординським, Григорієм Круком та іншими. Щораз глибше занурюючись у культурну спадщину, маестро Луців зі своєю дружиною формує власну колекцію мистецьких творів, в різний спосіб популяризуючи національні артефакти в Англії, США, Канаді, Німеччині. Це посилює його суспільний авторитет, і невдовзі Володимир Луців стає фактично амбасадором української культури у Великій Британії, часто запрошуючись на Радіо-ВВС у статусі коментатора з різних питань культури, науки, політичної історії.

Динамічна натура і далекоглядність Володимира Луціва ще більше проявилися напередодні і після відновлення державності України. Його культурні, а також церковні ініціативи поч. 1990-их рр. мали насправді фундаментальне значення для цього історичного етапу в житті нації. Всеціло віддавшись поглибленню процесів національно-культурного пробудження, він ініціює численні заходи, які, як правило, мали синтетичний характер і були скеровані на розбудову культурно-мистецького життя в національному інституційному форматі. Саме тоді співвітчизники відчули значимість постави Володи-

ра Луціва, його високий авторитет в структурах Української Греко-Католицької Церкви, громадських колах західної української діаспори, серед письменників, музикантів, художників. Маестро не шкодував енергії і матеріальних витрат для того, щоб встановлювати прямі контакти між творчими колективами та особистостями України та світу. Володимир Луців головним чином доклався до вшанування у Львові та Києві таких імен, як Ростислав Глунко, Галя Мазуренко, Роберт Лісовський, Олександр Харків, Святослав Гординський та інших унікальних постатей українського образотворчого мистецтва.

Формат особистості Володимира Луціва має великий монографічний вимір, тому вкрай не просто відділити одну іпостась його діяльності від іншої. Його енергетичний баланс відповідає типологічній якості людини-титана – митця ренесансної конфігурації талантів і чинів. Маестро залишається дієвим чинником формування якісно нового рівня української духовної та естетичної культури, органічно пов'язаної з високими досягненнями світового елітарного духу. Національні справи в українській культурній дійсності мають шанс покращитися саме завдячуючи його індивідуальному досвіду і провідничому таланту. З позиції 80-літнього ювілею співвітчизники повинні дослухатися до його цінних порад, в яких закладений темперамент і ресурс великого творчої сили. Володимир Луців залишається співтворцем високого статусу національного мистецтва, який неодмінно замінить пострадянську модель митця і визначить світову перспективу державної України. Многая літ і нових творчих звершень, Дорогий Маестро!